

www. **ROVDYR** .org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR. 3 - DESEMBER 2015

Sammen om
krav til ny
ulveforvaltning

Fullt hus
på Lesjamøtet

Nye medlemmer
strømmer til FNR

Redaktører:

Åsmund Ystad og Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Bjørn Skåret

Laila Hoff

Trond Burud

Foto forside:

Gaupe møter jerv i Saltdal

Foto: Stein Halvorsen

Grafisk produksjon

Kreator Kommunikasjon AS,

3570 Ål

www.kreator.no

ISSN 1890-8306

Innhold

Venstrepolitikk uaktuelt for Venstre	2
Leder - Ærlighet koster - men hvor mye?	3
Werner Lundgrenn er død.....	3
Diskuterte ny ulveforvaltning i Klima og miljødepartementet	4-5
Mange ulvedrepte hunder i høst.....	5
Velkommen til Rovdyrpark Nordland.....	6
Biologer roper etter flere rovdyr.....	7
Fullt hus og stort engasjement under rovdyrdebatten på Lesja.....	8-9
Et skritt til siden og to tilbake for Svensk ulveforvaltning	10
NOAH - også for byttedyrs rettigheter?	10
Behov for forvaltning av kongeørn.....	11
Fakkeltog for ulvedrepte hunder i Elverum.....	12
Utredning I: Evaluering av den regionale rovviltforvaltningen.....	12
Kraftfull markering i Trysil.....	13
Utredning II: Skal utrede rovviltbestandenes betydning for landbruket	13
Nye medlemmer strømmer til Folkeaksjonen	16-17
Skogen forteller	18

Venstrepolitikk uaktuelt for Venstre - ville gi uholdbare forhold i samfunnet vårt

 Åsmund Ystad

Politiske saker kommer og går, Venstres syn på Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk består. I sitt alternative statsbudsjett foreslo partiet nok en gang å fjerne all økonomisk støtte til FNR.

Begrunnelsen var også den samme, Venstre mener at Folkeaksjonens eneste formål er å undergrave rovviltforliket.

Nå er det begrenset hva Venstres fåtallige stortingsgruppe får gjort i denne saken. Blant de få allierte finner vi en av landets minste organisasjoner, Bygdefolk for rovdyr (BFR). I sin iver etter å hjelpe Venstre

med å bli kvitt meningsmotstandere skrev BFR under høstens valgkamp brev til alle landets lokal- og fylkespartier med spørsmål om de synes det er riktig at Stortinget fortsetter å gi økonomisk støtte til Folkeaksjonen.

Vi gjengir her i sin helhet svaret på dette spørsmålet fra Kristiansand Venstre:

“ *Ja, ytringsfrihet er hellig for Venstre, også for de grupper vi er uenige med. Så selv om vår holdning er den stikk motsatte av hva Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk står for vil det være helt uaktuelt for Venstre å vanskeliggjøre deres mulig-*

heter til å komme til orde i samfunnsdebatten til fordel for andre grupper som er mer enige med oss. Det ville gi helt uholdbare forhold i samfunnet vårt om de til enhver tid sittende styresmakter skulle støtte sine meningsfeller, men i praksis kneble sine meningsmotstandere.

Ledelsen i partiet Venstre. Leder Trine Skei Grande flankert nestlederne Terje Breivik og Ola Elvestuen (til høyre).

Foto: venstre.no

Leder

Ærlighet koster - men hvor mye?

Handlinger mot bedre vitende for å redde sitt eget skinn, eller for å tekkes kolleger i politiske parti eller i organisasjoner, er feigt! Likevel ser vi det skje jevnlig, også i rovviltpolitikk. Men det er fortsatt like feigt.

Feigheten er ikke alltid like lett å oppdage når den er pakket godt inn av retorikere som bruker hele boken i hersketeknikk med sjarmfull overbevisning i beste sendetid, år etter år.

Vi i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har aldri uttalt oss mot bedre vitende eller i strid med tilgjengelig forskningsbasert kunnskap. Dette har nok gjort at vi blir sett på som brysomme av enkelte grupperinger. Selv mener landsstyret og jeg at det virkelig er et kvalitetsstempel. Et stempel vi fortsatt vil bruke, ufravikelig. Det har blitt vårt kjennetegn og det er vi stolte av!

Gjennom de siste årene kan jeg ikke erindre en eneste uttalelse vi har kommet med, der vi ikke har hatt rett, eller fått rett etterpå. Uansett hvilket forskningsmiljø eller politiske motstandere vi har møtt og diskutert med. I Folkeaksjonen uttaler vi oss ikke om noe vi ikke kan eller vet. Da sitter vi heller stille og holder kjeft!

Det er ingen hemmelighet at partiene på venstresiden i norsk politikk helst ikke ønsker å møte oss til debatter på TV eller Radio. Og de får det oftest som de vil. Venstresiden har et godt grep om riksmidia, det skal de ha.

Venstre med Trine Skei Grande har i år etter år fremmet forslag, i forhandlinger om statsbudsjettet, om å kutte all offentlig støtte til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Skei Grande og partiet prøver i beste Stalinstil å kneble en brysom meningsmotstander med politisk makt!

“ Jeg skulle ønske vi ble innbudt til å holde foredrag på neste landsmøte i Venstre. Foredraget vil hete “Miljøvern og rovdyrpolitikk i et klart lys.”

Og jeg holder også gjerne samme foredrag hos Miljøpartiet de Grønne, og hos SV. Det burde være et svært aktuelt tema!

Nå er jo disse partiene relativt små, selv om det kommer voldsomt mye lyd fra den kanten.

I de største partiene er problemet at de er kraftig delt innad i synet på rovdyrpolitikk. Og det er kanskje der behovet for kunnskap er aller størst. Det er bare å lese partipro-

Nils Solberg

grammene nøye så ser man raskt hvor de står. Problemet til politikerne i de største partiene som er vel innsatt i rovdyrpolitikk er å få synliggjort sin kunnskap til partikolleger som lider av Disneys Syndrom.

Behovet for kunnskap og synliggjøring av en totalt misforstått rovdyrpolitikk er stor i mange organisasjoner også.

Uansett hvor vi måtte få en innbydelse til å holde foredrag, fra hvilket som helst politisk parti eller stortingsgruppe i 2016, kan jeg ikke love å være «politisk korrekt» Korrekt holder lenge for FNR. Hos oss koster ærligheten ingen ting!.

Nils Solberg

Werner Lundgrenn er død.

Nils Solberg

Det er med stor sorg vi mottok beskjeden om at landsstyremedlem Werner tapte mot sykdommen. Werner virket som tannlege, politiker, historiker og ikke minst jeger i Kongsvinger. Han kom inn som et friskt innslag i landsstyret i Folkeaksjonen. Werner hadde lang fartstid i FNR Glåmdal lokallag med glassklare meninger, stor kunnskap og engasjement. Han hadde en fantastisk smittende humor, figheregenskaper og kloke tanker som han delte med oss alle.

Du var en kjempe Werner, din tomme stol i FNR vil stå der i takknemlighet og savn! Lykke til på De Evige Jaktmarker Werner Lundgrenn. I ærbødighet.

Her overrekker Runar Rugtvedt (i midten til høyre) de fem organisasjonenes felles opprop til statssekretær Lars Andreas Lunde (i midten til v.). Fra venstre mot høyre er: Nils Solberg i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk; Anne G. Delphin i NORSKOG, Olav Veum i Norges Skogeierforbund og John Deighan Hanssen fra Utmarkskommunenes Sammenslutning. Foto: Åsmund Lang

Diskuterte ny ulveforvaltning i Klima og miljødepartementet

Fem organisasjoner sammen om felles krav til ny forvaltning og færre ulv i Norge.

Nils Solberg

En sammenslutning av norske skogeiere, jegere, utmarkskommuner og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har laget et felles opprop med klare krav til regjeringens arbeid med ny ulveforvaltning i Norge. 10. september i høst møtte representanter for ledelsen i alle organisasjonene i Klima og miljødepartementet og overleverte oppropet til statssekretær Lars Andreas Lunde.

De fem organisasjonene, Norges Jeger- og fiskerforbund (NJFF), Norges Skogeierfor-

bund, NORSKOG, Utmarkskommunenes sammenslutning og Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er i oppropet samstemte i et felles krav om kraftig endring av ulveforvaltningen i Norge, med redusert bestandsmål, økt lisensfelling og sterkere lokal forvaltning av ulven.

Organisasjonene representerer sammen med de 96 kommunene i USS en stor medlemsmasse med mange av de som er hardest rammet av dagens ulveforvaltning. I møtet fikk representantene for Klima og miljødepartementet høre

lederne i organisasjonene fortelle om medlemmenes dårlige erfaringer. Om misnøye og frustrasjon over en forvaltning som ødelegger ressursgrunnlag, naturbruk, livskvalitet og bolyst for folk som må leve med ulven.

For de som bor og lever innenfor ulvesonen oppleves dagens ulveforvaltning som å leve i et reservat. Følelsen forsterkes av å møte bære hele belastningen av nasjonal ulvepolitikk alene, uten å få ta del i forvaltning av ulven.

Statssekretær Lars Andreas Lunde lyttet interessert til alle de fem organisasjonene, roste dem for oppropet. Dere representerer brede interesser og har tidligere vist at dere er seriøse og troverdige organisasjoner. Vi tar derfor både de faktaopplysninger dere har lagt til grunn og de politiske synspunktene i oppropet med oss i det videre arbeidet rundt rovdyrpolitikken og særlig ulveforvaltningen.

Forvaltning av ulv – behov for nye grep

Situasjonsbeskrivelse

Siden Stortinget i 2011 la rammene for dagens rovviltpolitikk, har vi høstet erfaringer med å leve med ulv. Disse organisasjonene vil fremheve følgende punkter:

Mange som lever i områder med ulv, opplever dette som utfordrende. Konfliktnivået er høyt, noe som medfører redusert livskvalitet for mange. Mulighetene for utmarksbeite er sterkt forringet i ulvens utbredelsesområde. Store tap av husdyr og beitenekt i deler av ulvesonen oppleves av mange som en psykisk påkjenning. Situasjonen har bidratt til kraftig nedgang i saueholdet i disse områdene. Elgbestanden i deler av ulveområdene er sterkt redusert, og ulven er en viktig årsak til denne utviklingen. En utvikling som påvirker både jegernes tilbud om jaktmuligheter og inntektsgrunnlaget til berørte grunneiere. Mange som bor i ulvesonen opplever at mulighetene til utøvelse av friluftsliv, herunder jakt og annen høsting, er redusert. Ulvesonen er også avsatt til yngleområde for andre store rovdyr, spesielt i Hedmark, noe som forsterker følelsen av å bo i et reservat, og bidrar til at den totale rovviltbelastningen blir stor. Jakt med løs hund er nærmest borte, og gamle, rike jakttradisjoner er i ferd med å dø ut. Det er så langt ikke åpnet for regulering av ulvebestanden gjennom lisensfelling innenfor ulvesonen, selv om det nasjonale bestandsmålet er nådd gjennom flere år. Mange innenfor ulvesonen opplever at de må bære belastningen av den nasjonale ulvepolitikken alene.

Felles krav til ulveforvaltningen

Det må være et mål for en fremtidig ulveforvaltning at den har en større aksept og legitimitet i berørte lokalsamfunn enn hva som er tilfellet i dag, og dermed bidrar til et redusert konfliktnivå. Organisasjonene er enige om at følgende elementer må være en del av morgendagens ulveforvaltning:

Bestanden av ulv må reduseres fra dagens nivå.
Bestandsmålet må telles i familiegupper og grenseflokkene skal inngå i bestandsmålet.
Bestandsregulering av ulv, må som for andre viltarter, skje gjennom lisensfelling i hele ulvens utbredelsesområde med ens jakttid.

Det må etableres gode rammebetingelser for å sikre effektiv skadefelling i hele ulvens utbredelsesområde.
Lokal involvering må vektlegges. Innenfor rammene av Stortingets vedtak om ulvepolitikken og gjeldende regelverk, må rovviltneimndene ha handlingsrom og reel mulighet til å vektlegge og balansere ulike hensyn for å bidra til konflikttdemping.
Lokal deltakelse i bestandsregistreringer må vektlegges.
Det må åpnes for uttak av hele familiegupper av ulv for å redusere den totale rovviltbelastningen i områder der denne er høy, og dermed også bidra til en bedre byrdefordeling.
Det må etableres kompensasjonsordninger for berørte lokalsamfunn/kommuner/grunneiere og andre berørte interesser.

Knut B. Heland
Leder i Utmarkskommunenes Sammenslutning

Anne G. Desphér
Leder i Norskog

Wib. Eide
Leder i Norges Skogeierforbund

Leder i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Mange ulvedrepte hunder

Første ulv avlivet under angrep på hund

Åsmund Ystad

I følge Rovbasen er 11 hunder drept av ulv så langt i år, den siste under harejakt i Sarpsborg tidlig i desember. Flere hunder har overlevd ulveangrep.

Møte mellom jakthund og ulv har også ført til den første nødvergefelling i Norge etter at loven ble endret i 2012, og som gjør det lovlig å felle ulv som angriper hund.

Dette skjedde i Østmarka nær Oslo 14. oktober. Hendelsen førte til mye oppmerksomhet i media med både politianmeldelser fra vernesiden, og krav om at loven måtte oppheves.

Jämthunden
Hera er en av mange jakthunder som er drept etter ulveangrep i år. Det skjedde i Flendalen i Rendalen 17. oktober.

Politiet har ennå ikke avklart om felling skjedde i nødverge i henhold til loven. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har informert vedkommende jeger om at vår organisasjon bistår både med juridisk og økonomisk bistand hvis det er ønskelig.

Velkommen til Rovdyrpark Nordland

Fylkesmannen i Nordland forslår å gi utmarka til rovdyra og tilbyr skjærgården og ei tynn stripe land til beitenæringene.

Åsmund Ystad

Dette går fram av et forslag til ny sonering i forbindelse med rullering av rovviltmemndas forvaltningsplan for Nordland. Fylkesmannen er sekretariat for nemnda som er myndighet med ansvar for å vedta planen.

Bak dette ligger det en mange-årig misnøye med gjeldende forvaltningsplan, som har møtt tydelig kritikk fra sentral forvaltning og forskning fra dag en etter at den ble vedtatt i 2011.

I veien for omstilling

Klima og miljødepartementet mener at nordlendingene trener rovviltforliket og mer enn antyder at de tar alt for mye hensyn til beitebruk og for lite hensyn til rovdyra. Med seg i denne kritikken har de sentrale rovdryrforskere som sier rett ut at små og fragmenterte rovdryrsoner hindrer effektiv omstilling (og nedlegging) av saueholdet.

For mye jerv for uttak

Miljødirektoratet nektet våren 2015 ekstraordinært uttak av jerv i prioritert beiteområde i Saltdal. Stikk i strid med rovviltforliket slik vanlige folk leser politiske formuleringer. I avslaget viste direktoratet til rovviltmemndas uryddige forvaltningsplan, samt til den store tettheten av jerv i Saltdal, og mente at et uttak ikke ville ha noe skadereduserende effekt

jerv+gaupe

beite+gaupe

beite

+ Skravert område for bjørn innafor blått område

av betydning. Nærheten til Sverige blir også brukt som argument mot uttak.

I stedet for skadefelling ba Klima og miljødepartementet miljødirektoratet invitere beitebrukere i Saltdal for å diskutere omstilling og avvikling av saueholdet.

Høy temperatur

Etter dette har temperaturen vært høy mellom forvaltningen og beitebrukernes organisasjoner i Nordland. Og det er fare for at den blir enda høyere hvis rovviltmemnda følger opp Fylkesmannens forslag til ny sonering av de store beitearealene i fylket. Utfordringene med beitedyr og rovdyr er store i det smale fylket. Og verre vil det

etter fylkesmannens forsøk på å blidgjøre departementet og miljødirektoratet med sitt forslag til ny og tydelig sonering:

Noen kriterier for en tydeligere sonering:

- Prioriterte rovdryrområder må dekke store arealer og være mest mulig sammenhengende.
- Prioriterte beiteområder bør ligge i lang avstand fra Sverige som har en stor jervebestand som ikke forvaltes.
- Gaupa er avhengig av å leve i de sentrale dalførene i Norland. Disse sammenfaller med tunge og viktige beiteområder.

Kalvingsland blir rovdryrland

Resultatet blir at prioritert beiteområde blir ei tynn stripe land opp over langs Helgelandskysten.

For reindrifta er det verdt å merke seg at så godt som alt kalvingsland for tamrein på Helgeland og i Salten blir liggende i prioritert rovdryrområde. Og dermed gjelder ikke rovviltforlikets vern av kalvingsland, slik Klima og miljødepartementet tolker stortingsvedtaket.

Forutsigbar katastrofe

Departementet legger vekt på at en tydeligere sonering med et sterkere skille mellom beitedyr og rovdyr gir større forutsigbarhet. Og forutsigbart vil det nok bli, jevnt over bra for rovdryra og forutsigbar katastrofe for beitenæringene.

Stortingets vilje?

Nå er det opp til den regionale rovviltmemnda for Nordland. De må velge om de vil ta hensyn til levende lokalsamfunn og rike beitetradisjoner i eget fylke. Eller føye seg etter Klima og miljødepartementet som tydeligvis mener at ei tynn stripe beiteland langs kysten er nok og helt i tråd med Stortingets rovviltforlik fra 2011.

Biologer roper etter flere rovdyr

Ber myndighetene avsette store landområder uten jakt, landbruk eller turisme.

Bjørn Skåret

I et utkast til opprop, datert Bergen 9. november, har professor emeritus, Harald Kryvi, med fiskeanatomi som spesialitet, fått med seg biologiprofessorene Nils Chr. Stenseth og Dag O. Hessen ved Universitetet i Oslo. Adressat for oppropet er våre stortingsrepresentanter. Det innledes slik:

”Undertegnede norske fagbiologer vil gjerne gi uttrykk for sterk bekymring når det gjelder fremtiden for de store norske rovdynene.”

“**Og noen hundre underskrifter har de fått, men fagbiologer er det få av.**

Det framgår videre at professorene er bekymret for norsk naturvernpolitikk og mangelen på nasjonale målsetninger. Vi burde naturligvis ha sett det som en oppgave ”å sikre arealer med intakte økosystemer, med minst mulig menneskelig påvirkning”, men ikke i noe norsk område er rovdynene totalfredet – de som skulle sørge for å begrense bestandene av mindre rovdyn som rev og mårhund og regulere bestanden av hjortevilt. Store rovdyn gir dermed økt produksjon av småvilt, som for eksempel rype og andre hønefugl, og de bidrar til å minske beiteskader på skog, kan professorene videre opplyse.

”Dagens situasjon er at rovdynbestandene nå er på et minimum av det som kreves for en bærekraftig forvaltning og for å unngå innavl. Selv dette minimumsnivået fører til hyppige konflikter med andre interesser,

særlig landbruk og jakt. I slike konflikter vil de langsiktige økologiske argumentene nesten alltid tape for mer kortsiktige økonomiske interesser. Hvis vi fortsetter med dagens rovdynforvaltning er det all grunn til å tro at konfliktnivået vil øke, og det vil bli stadig vanskeligere å forsvare bevaringen av levedyktige bestander.”

Og videre skriver de:

«Hovedproblemet i den nåværende forvaltning er at vi ikke har noen nasjonalparker som reelt sikrer den opprinnelige fauna, og som setter målet om naturlig fungerende økosystemer over alle andre interesser. Slike arealer må være forholdsvis store og varierte, og for at de skal kunne fungere som et refugium for store rovdyn må andre interesser, som turisme, landbruk og jakt vike»

Harald Kryvi fikk i 2012 tildelt Meltzerprisen for fremragende forskningsformidling. Men i den grad han nå prøver å følge opp suksessen, er det i hvert fall meget omstridte forskningsresultater han prøver å spre til våre fremste folkevalgte. Men jeg forstår godt at han prøver. Lignende framstøt har tidligere gitt gode resultater.

For å spre budskapet til fagkolleger har professorene benyttet seg av en internett-løsning for deling og signering av oppropet. Og noen hundre underskrifter har de fått, men fagbiologer er det få av. Derimot er lista lang av signeringer fra kjente verneaktivister fra organisasjoner som Bygdefolk for rovdyn, Aksjonen Rovviltets Røst og selvfølgelig Kurt Willy Oddekalv.

Harald Kryvi, professor emeritus, Universitetet i Bergen

Nils Christian Stenseth, professor, Universitetet i Oslo

Dag Olav Hessen, professor, Universitetet i Oslo

De tre biologiprofessorene Harald Kryvi, Nils Christian Stenseth og Dag O. Hessen mener at større deler av Norge må tømmes for folk og aktiviteter og overlates til rovdyn.

Fullt hus under rovdyrdebatten i Lesja kulturhus. Foto: Per Fossheim

Fullt hus og stort engasjement under rovdyrdebatten på Lesja

Klima og miljøminister Tine Sundtoft møtte beitebrukere fra hele Gudbrandsdalen til rovdyrdebatt. Oppfølging av rovviltforliket og kontroll over jervebestanden var sentrale tema.

Åsmund Ystad

250 møtte fram og fylte Lesja kulturhus til randen da Folkeaksjonens lokallag i Lesja og Dovre i samarbeid med Lesja og Dovre kommuner inviterte til rovdyrdebatt 15. oktober. Også mange fra Møre, Sør-Trøndelag og Hedmark hadde tatt turen til Lesja.

Karl Øygarden, leder i lokallaget av Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, og Lesjas

ordfører Steinar Tronhus ønsket velkommen til Rovdyrdebatten 2015. Karl Øygarden oppfordret myndighetene til å ta vare på arbeidsplassene og matproduksjonen som beitebruken står for. Alt tyder på at kvalitetsmaten vi lager vil bli enda mer etterspurt i framtida.

Møteleder Åge Tøndevoldshagen ledet et bredt sammensatt panel som i tillegg til statsråd Tine Sundtoft besto av stortingsrepresentant Marit Arnstad fra SP, Reidun

Gravdal, Arbeiderpartiet, Einar Frogner, Norges Bondelag, Merete Furuberg, Småbrukarlaget, Arnfinn Beito, Sau og Geit, Øystein Folden, Naturvernforbundet og Øyvind Gaden fra Mattilsynet.

Jervebestand ute av kontroll

Statsråd Tine Sundtoft ble utfordret på manglende effektivitet i forvaltningen, manglende oppfølging av rovviltforliket og spesielt en alt for høy bestand av jerv.

Deler av panelet med Einar Frogner (nærmest), Reidin Gravdal, Merete Furuberg og Tine Sundtoft Foto: Per Fossheim

Statsråd Tine Sundtoft og Stortingrepresentant Marit Arnstad Foto: Per Fossheim

- Jervebestanden er fortsatt ute av kontroll, og det er ikke tilstrekkelig vilje til å få den ned, hevdet Einar Frogner fra Norges Bondelag.

Mange beitebrukere i salen, politikerne og organisasjonene i panelet, og ikke minst flere ordførere fra kommunene i Nord-Gudbrandsdalen etterlyste også vilje og tiltak for å redusere et ødeleggende høyt konfliktnivå i beitenæringen. Politikerne må ta tilbake makten, og de må avklare hva de vil med beitenæringa i områder med rovvilt. For næringa er nedbygging og omstilling ikke et alternativ.

I et av mange innlegg fra salen snakket Erik Setrom fra Lesjaskog om regelverket for båsfangst av jerv og hevdet at det er for strenge krav til tilsyn av jervebås. Han oppfordret myndighetene til å gjøre prøveprosjekt med bruk av viltkamera og SMS-varsling ved båsfangst til permanente regler.

Ødeleggende for lokalsamfunnet

Ordfører i Lom, Bjarne Eiolf Holø, hadde med brev fra kommunen til statsråd Sundtoft:

– Dagens rovviltforvaltning er en trussel mot både landbruksnæringen, reiselivsnæringen og forvaltningen av nasjonalparkene. Dette kan vi ikke lenger finne oss i. Om staten ved regjeringen ikke tar nødvendig grep for å få kontroll med rovviltforvaltninga og sikre at store naturressurser i form av utmarksbeite kan nyttes av

husdyrnæringen, blir kommunene tvunget til å gå rettens vei for at lokalsamfunnet skal få tilbake styringen av disse ressursene, sto det blant annet i brevet.

Karl Øygarden, leder i Folkeaksjonens lokallag i Lesja og Dovre ønsket velkommen til et fullsatt Lesja kulturhus.

Honnør til statsråden

Felles forståelse av bestandstall, evaluere regelverk for lisensjakt på jerv på nytt, bedre tilliten mellom partene var noe av det statsråd Tine Sundtoft nevnte i sin oppsummering som hun ville jobbe videre med framover.

I sin oppsummering av den to timer lange rovdyrdebatten, ga Dovres ordfører Bengt Fasteraune honnør til statsråden for at bedre resultater av lisensjakten blir høyt prioritert. Samtidig merket Fasteraune seg partenes ønske om dialog.

- Det er den eneste muligheten til å oppnå felles forståelse for utfordringene, fastslo Fasteraune.

Gaver til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Kåre Ljosbakken fra Lesja var i sin tid initiativtager til å starte opp lokallag av Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk i Lesja, senere Lesja og Dovre. Kåre var også lagets leder i mange år og sentral i oppstarten av det årlige Lesjamøte om rovdyrpolitikk, forgjengeren til kveldens Rovdyrdebatten 2015.

Kåre møtte også på rovdyrdebatten i Lesja kulturhus og benyttet anledningen til å overrekke gaver til Folkeaksjonen arbeid for en ny og bedre rovdyrpolitikk i form av kroner 5000 til Folkeaksjonens lokallag i Lesja og Dovre og kroner 20.000 til Folkeaksjonen sentralt.

Kåre Ljosbakken Foto: Vidar Heitkøtter

Ett skritt til siden og to tilbake for svensk ulvejakt

Miljøpartiet de grønne har fått med seg regjeringen på at domstolene skal ha siste ordet i alle vedtak om ulvejakt.

✍ **Åsmund Ystad**

Det ligger an til ulvejakt i Sverige på nyåret. Kvoten er på til sammen 46 ulver og er vedtatt av länstyrelsene etter delegasjon fra Naturvårdsverket.

Nå gjenstår behandlingen av klagen på verneorganisasjonene. Klagebehandlingen utviklet seg over flere år til et mareritt for folk i ulveområdene. Og også for Norge som har tatt i mot økende antall streifuller fra en økende svensk bestand.

Ny modell

Fjorårets ulvejakt var den første etter flere år der alle forsøk på å regulere ulven i Sverige i praksis ble stanset av uendelige prosesser i domstolene. Dette førte til at den forrige svenske regjeringen fikk gjennomslag for en ny modell i behandlingen av svensk rovdyrforvaltning i Riksdagen i 2013. Heretter skulle Naturvårdsverket delegere til länstyrelsene å vedta jaktkvoter. Og så skulle Naturvårdsverket behandle klagen uten mulighet for å bruke domstolene.

Dette førte selvfølgelig til sterke protester fra vernesiden og nye rettsaker om det var lov å nekte bruk av domstolene i slike saker. Og Miljøpartiet de grønne, som i mellomtiden hadde overtatt regjeringsmakta sammen med Sosialdemokratene, mislikte nok sterkt at deres allierte mistet det som i praksis hadde blitt miljøvernorganisasjonens vetorett om jakt på ulv.

«**Kunnskap er nødvendig. Det holder lenge å være i stand til å skrive en klage.**

Miljøpartiet vinner fram

Etter alle solemerker blir det klagebehandling etter gjeldene regler denne sesongen, uten domstolene. Men det er nok siste året. I november vedtok nemlig den svenske regjeringen på nytt at det skal være mulig å bringe klager på ulvejakt inn for domstolene. Åsa Romson hadde klart å overtale regjeringens partiene i denne saken, stikk i strid med Sosialdemokratenes lovnader.

Sveriges miljøvernminister Åsa Romson fra Miljøpartiet de grønne har fått med seg regjeringen på at domstolene skal ha siste ordet i saker om ulvejakt.

Snøen borte før klagen er ferdigbehandlet

Dermed er svensk ulveforvaltning tilbake til en situasjon der miljøorganisasjonene i praksis har vetorett. Resultatet av eventuelle klagebehandlinger i domstolene er av mindre interesse. Det er selve klagebehandlingen som er det viktige fordi bruken av oppsittende virkning og domstolens lange behandlingstid sikrer at avgjørelsene sjelden kommer før snøen har smeltet.

Med andre ord et genialt opplegg for vernesiden. Kunnskap er nødvendig. Det holder lenge med å være i stand til å skrive en klage.

Siri Martinsen, leder i NOAH

NOAH – også for byttedyrs rettigheter?

✍ **Åsmund Ystad**

Dyrevernorganisasjonen «Noah – for dyrs rettigheter» prøver stadig å markere seg som en faglig aktør innen rovviltforvaltning.

Gjentatte slakt av norsk rovdyrforvaltning til Bernkonvensjonens sekretariat har imidlertid så langt gitt null respons.

Her hjemme har Noahs leder Siri Martinsen i høst kastet blikket på gaupeforvaltningen i Midt-Norge, i en klage på rovviltneemndas vedtatte gaupekvote.

Mangel på byttedyr

Noah er bekymret for gaupebestanden i Sør-Trøndelag, på grunn av mangel på byttedyr! «Tilgangen på byttedyr har vært lav – både der og i Møre og Romsdal. Antall byttedyr

(eks. gnagere) er en viktig faktor som påvirker ynglingene», skriver Siri Martinsen i klagen der hun også ber om at rovviltneemnda legger til grunn estimat av antall avmagrede dyr i beregningen av gaupekvota.

Og nå tror du kanskje Noah ber rovviltneemnda øke kvota? Nei selvfølgelig ikke. I Noahs verden krever mangel på byttedyr enda større forsiktighet med å ta ut gaupe.

Behov for forvaltning av kongeørn

Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å komme med en tilråding på framtidig forvaltning av kongeørn, blant annet om behovet for bestandsregulering. I dag er det ingen forvaltning, med unntak av en nesten bare teoretisk mulighet til skadefelling.

 Laila Hoff

Mange beitebrukere i store deler av landet klager over økende tap og skader på grunn av ørn. Norsk institutt for naturforskning har de to siste sesongene drevet et kongeørnprosjekt i Rissa i Sør-Trøndelag. I fjor dokumenterte man at kongeørna sto for en tredjedel av lammepene. Under årets beitesesong har man dokumentert enda flere, til sammen 21 kongeørndrepte lam bare i Rissa kommune.

Skadefelling

På bakgrunn av denne grundige skadedokumentasjonen ga Fylkesmannen i Sør-Trøndelag fellings-tillatelse på en kongeørn i august. Fellingsforsøkene førte ikke fram og tillatelsen ble i ettertid trukket tilbake og omgjort.

I en klagebehandling på fylkesmannens fellingstillatelse ga Miljødirektoratet klagerne fra Norsk ornitologiske forening medhold i at tillatelse ikke skal gis med mindre man kan sannsynliggjøre at det er det riktige skadegjørende individet som felles. Ettersom det i det aktuelle området var observert en rekke ørneindivider

oppfylte man ikke lovens krav om identifisering av bestemte skadegjørende individ.

Kravet til fellingstillatelse er med andre ord svært strengt. Og paradoksalt nok vanskeliggjør det felling i områder med høy forekomst av kongeørn.

Lovverket

En viktig forskjell fra de andre rovviltartene er at det ikke tillates felling av kongeørn for å forhindre framtidige skader, men kun for å stoppe en pågående skadesituasjon.

I en slik situasjon åpner lovverket for skadefelling rettet mot enkeltindivider av kongeørn, forutsatt at disse individene volder vesentlig skade og forutsatt at det er mulig å rette felling mot disse bestemte individene.

Med andre ord, jo flere ørner i et område, desto vanskeligere å få skadefelling. I møte med virkelighetens verden blir dette håpløst, og konfliktskapende. Reglene for skadefelling av kongeørn er i realiteten et forbud forkledt som en tillatelse.

“ **Reglene for skadefelling av kongeørn er et forbud forkledt som en tillatelse.**

Et slikt skadefellingsregime på toppen av total mangel på annen forvaltning av kongeørn er selvfølgelig ødeleggende for nødvendig tillit mellom beitenæringene og forvaltningen.

Endringer må til

Med tanke på de store utfordringene mange har med kongeørnskader i beiteområdene, og spesielt i kalvingslandet for tamrein, er tiden overmoden for endringer og lettelser i regelverket. For mange beitebrukere betyr kongeørn store utfordringer og store tap. Mangelen på

forvaltning bare forsterker dette. Dette går ikke over av seg selv slik man kan få inntrykk av at enkelte håper og tror. Det er helt nødvendig at myndighetene tar grep med tiltak og endringer i forvaltningen av kongeørn.

Meld deg på rovdyrkonferanse på Hamar

Konferansen rovvilt, beitedyr og samfunn arrangeres i år 18. og 19. januar 2016, på Scandic Hotell Hamar.

Snakebiter fra programmet:

- Bonde- og Småbrukarlaget innleder konferansen rundt temaet «Mat, menneske og miljø».
- Folkeaksjonen ny Rovdyrpolitikk, Naturvernforbundet og Miljødirektoratet møtes i debatt om rødlistede/truede arter - både arter i kulturlandskapet og store rovdyr.
- FKT-prosjektet Rovvilt og Sau vil informere om sin nye veileder.
- Jakt på jerv og gaupe
- Kongeørn som tapsårsak, forebygging.

Noen ferske nyheter vil bli presentert nesten for første gang på konferansen;

- Ynglesuksess hos immigrerende og innvandrede ulver.
- Doktoravhandling på bjørnebestandens genetik.
- Ferske nyheter fra Klima- og miljødepartementet, f.eks. ulvemeldingen.
- Ferske nyheter fra Miljødirektoratet - kanskje om kongeørn.
- Svensk rovdyrpolitikk og forvaltning fra Naturvårdsverket.
- Grenseoverskridende forvaltning av jerv Sverige - Norge - to land med ulike målsettinger.
- Om erfaringer og målsettinger rundt og for ulv i Danmark, fra Naturstyrelsen.

Mer informasjon og program for seminaret på www.natururvikling.no

Påmelding kan skje per epost til lisbetba@online.no eller telefon 93 28 72 55.

Arrangør er Natur, Plan og Utvikling. Det er et praktisk samarbeid med Foreningen Våre Rovdyr. Det er tildelt økonomisk støtte fra Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Fylkesmannen i Oppland

Stor oppslutning i Elverum

Over tusen personer møtte opp for å gå i fakkeltog for ulvetatte hunder.

Over 1000 personer gikk i Fakkeltog i Elverum 12. november. Foto: Vegard Paulsen

Åsmund Ystad

Et initiativ fra enkeltpersoner i Elverum fikk i løpet av få dager stor oppslutning, og når kvelden 12. november kom møtte det folk og hunder fra hele omegn for å være med på markeringen. Med tente fakler beveget toget seg stille til minne om gode jaktkamerater tatt av ulven.

Lignende markeringer ble også arrangert andre steder på Østlandet og blant annet på Flisa, noen mil lenger sør, møtte det også 200 personer som deltok i minnemarkeringen.

Også på Flisa møtte mange opp for å minnes hunder tatt av ulv. Foto: Tommy Solheim

Utredning I: Evaluering av den regionale rovviltforvaltningen

I tråd med rovviltforliket i 2011 har Klima- og miljødepartementet iverksatt en evaluering av regional forvaltning og regionale bestandsmål. Oppdraget er gitt til Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Evalueringen skal se nærmere på regionale bestandsmål, rovviltnevnendenes organisering, sammensetning og gjennomføringskraft.

I arbeidet skal man også vurdere regioninndeling, regionale forvaltningsplaner og tydelig soneforvaltning, myndighetsutøvelse (jakt- og fellings-kvoter og midler til FKT-tiltak) og ansvarsområde.

Videre skal evalueringen belyse samhandling mellom rovviltnevnender og sekretariat, samarbeidet på tvers av region-grenser, samarbeid

mellom rovviltnevnender, fylkesmannen og Miljødirektoratet, samt rovviltfaglig arbeid i både sekretariater og rovviltnevnender.

Klima og miljøminister Tine Sundtoft har gitt NINA i oppdrag å evaluere den regionale rovviltforvaltningen. Foto: regjeringen.no

Kraftfull markering i Trysil

Tusen personer deltok på markering med appeller og fakkeltog mot ulvesonen og for lokal forvaltning.

Åsmund Ystad, foto: Knut Holmseth

Folkeaksjonens lokallag i Trysil og Engerdal inviterte til markering mot en ødeleggende rovdyrpolitikk torsdag 10. desember. Vi godtar ikke at noen enkeltpersoner, kommuner og bygder skal ta belastningen for hele Norges misforståtte ansvar store bestander av de fire store rovdyra.

Mye folk deltok og fikk høre appeller med klart kritikk av dagens rovdyrpolitikk fra Trysils ordfører Erik Sletten, småbarnsmor Elin Bråthen og Torbjørn Lysfoss fra jeger og fiskerforbundet. Det ble også lest opp en appell med støtte fra biskop Solveig Fiske.

Rune Jota fra FNRs lokallag i Trysil og Engerdal i spissen for fakkeltog. Her ytterst til venstre sammen med Torbjørn Lysfoss fra jeger og fisk, Trysilordfører Erik Sletten og Amalie Lund.

Utredning II: Skal utrede rovviltbestandenes betydning for landbruket

For å få nærmere kunnskap om hvordan rovviltbestandene har påvirket utviklingen i landbruket, særlig med tanke på beitebruk og gjengroing, har Landbruks- og matdepartementet bedt Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) om å gjennomføre en vitenskapelig gjennomgang av rovviltbestandenes betydning blant annet for:

- Matproduksjon basert på norske ressurser
- Utnyttelse av beiteressurser
- Vegetasjon og naturmangfold
- Alternativ næringsutvikling i landbruket/omstilling til annen drift
- Reindriftens beite-/områdebruk

Jeg har lyttet til næringsorganisasjonene og er enig i at det er nyttig med en mer landbruksspesifikk gjennomgang av hva rovviltbestandene betyr for norsk landbruk, sier landbruks- og matminister Sylvi Listhaug.

Landbruks og matminister Sylvi Listhaug har gitt NIBIO i oppdrag å evaluere rovviltbestandenes betydning for landbruket.
Foto: Torbjørn Tandberg

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg
Landstyrets leder
Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff
Bonde, lærer
og daglig leder
Hattfjelldal
Tlf. 920 51 459

Torvald H. Brinch
Advokat
Oslo
Tlf. 950 48 909

Karen Anette Anti
Reineier
Målselv
Tlf. 900 69 944

Even Evensen
Skogsarbeider
Ringsaker
Tlf. 414 47 193

Per Bjarne Bonesvoll
1. vara
Midtre Gauldal

Jarle Strandberg
2. vara
Hemsedal

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for urbane myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi

grunnlag for en ny politikk med aktiv forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

Ansatte:

Åsmund Ystad
Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås
Webmaster
web@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 275,- for hovedmedlem i 2016.

Øvrige familiemedlemmer betaler kr. 125 pr. person. Ungdom under 25 år betaler også kr. 125 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr. 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 5 medlemmer og velg mellom:

Genser:

Norsk Natur er herlig – uten ulv

6 små glass med logo

Trekopp med logo

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke
innmeldingsskjema på
www.rovdyr.org

- ☐ Jeg har vervet 5 nye medlemmer og ønsker meg:
☐ Folkeaksjonens genser ☐ En trekopp med logo
☐ 6 små glass med logo

Navn:

Adresse:

Dato:

Postnr./Sted:

Telefon:

Nye medlemmer strømmer til Folkeaksjonen

Jakt og Fiskedagene på Elverum i august er vanligvis årets høydepunkt for FNR i møte med publikum og gamle og nye medlemmer. Slik også i år. I tillegg slettet vi alle gamle ververekorder etter å ha meldt inn 305 nye medlemmer i løpet av fire dager på Skogmuseet på Elverum.

Lørdagen under årets jakt og fiskedager var det kontinuerlig kø foran Folkeaksjonens stand fra formiddag til ettermiddag.

Foto: Rune Berg

Hektisk bak disken i FNRs stand. Ola Gustav Narud og Jan Stensberg skrev medlemskort til nye medlemmer kontinuerlig i mange timer under lørdagen på årets jakt og fiskedager.

Foto: Rune Berg

Åsmund Ystad

I tillegg gir slike opptredener alltid gode muligheter til å treffe interessante representanter fra andre organisasjoner, forvaltning og ikke minst politikere de årene det er valgkamp. Mange medlemmer benytter også anledningen til å friske opp garderoben med nye capser eller t-skjorter. Og selv om det er travelt og mesteparten av tida går med til å skrive inn nye medlemmer er det alltid interessant å slå av en prat og diskutere rovdyrpolitikk med våre mange medlemmer som besøker vår stand.

FNR Engerdal og Trysil lokallag

Lokallag i Trysil og Engerdal har deltatt på flere arrangementer i år. Stand på Ljørdalsdagene, Engerdalsdagene og til sist under Norsk Elgfestival i Trysil siste helga i august har gitt til sammen 100 nye medlemmer til Folkeaksjonen.

FNR Gausdal lokallag

Folkeaksjonens lokallag i Gausdal deltok som vanlig med stand under Gausdalsdagen 5. september.

På Norsk Elgfestival i Trysil: Umulig å finne en politiker i Trysil som er uenig med Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Her er Rune Jota, leder i FNR Trysil og Engerdal sammen med Randi Sætre fra Trysil Arbeiderparti, Knut Løken fra Trysil Høyre og Ingrid Østby fra Trysil KrF. Foto: Åsmund Ystad

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen fra Høyre besøkte FNR Trysil og Engerdals stand på Elgfestivalen i Trysil, sammen med Stortingsrepresentant Gunnar Gundersen og Knut Løken, listetopp for Trysil Høyre. Vi overrakte kunnskapsministeren både t-skjorte, caps og FNRs tidsskrift. Foto: Arne Østby

Pål Prestrud (til venstre) er direktør i Statens Naturoppsyn og fast gjest på Folkeaksjonens stand på Elverum. Foto: Rune Berg.

Fra FNR Gausdal lokallags stand på Gausdalsdagen første helga i september. Foto: Åsmund Ystad

Ikke alltid som forventet

*Tekst og bilder Trond Burud,
Risberget Våler Finnskog*

Trond Burud

Revesporet snirklet seg fra side til side i skogsbilveien, og det bar i riktig retning, rett mot revebåsen. Noen meter før jeg ser fella, har reven gått av veien og ut i skogen, men selvfølgelig på gal side. Brøytekanten er blitt så høy at jeg må klyve opp for å se båsen, og den er klap-pet igjen. Jeg tar meg ikke tid til å ta på trugene, men baser meg de få meterne fram til fella. Men hva er dette, ikke et revespor, men derimot er snøen rundt fella hardtråkket med jervespor.

Jeg sparker forsiktig i bordveggen, men får ingen reaksjon, og går rundt til den andre siden, og der ser jeg hullet mellom lemme og taket. Jeg var klar over at taket begynte å bli morkent, men dette hadde jeg ikke ventet.

Selv om jeg ikke regner med at det sitter jerv i båsen, er jeg litt forsiktig når jeg åpner luka i taket og kikker inn. Pulsen har etter hvert gått ned i hviletakt, og jeg prøver å danne meg et bilde av det som har foregått. Ingen tegn til skraping eller biting i båsveggene, ikke en bloddråpe eller andre tegn på at jerven har vært stresset. Bare et par hårstrå i kanten på hullet viser at det var denne veien det kraftfulle dyret hadde kommet seg ut.

Det er en grunn til at kravene til materialtykkelse og lystetthet er strenge for fangstbåser beregnet på jerv.

Før jerven «forlot» revebåsen hadde den fortært et rådyrlår, bare knoklene sitter igjen i ståltråden, og et Tiurskrog fylt med avskjær etter elgjakta. Det hører dessuten med til historien at reven skydde denne båsen som pesten resten av sesongen, den likte nok ikke lukta.

Denne høsten og vinteren har jeg hatt minst tre forskjellige jerver, to tisper og en hanne i mitt nærområde, dokumentert med viltkamerabilder og sportegn. Ingen tvil om at jerven igjen er i ferd med å innta de dype skogene på Østlandet. Noen vil kanskje lure på hva bildet av elgbeinet i furua har med jerv å gjøre, men det er ikke uvanlig at den gjemmer unna «mat» i trær for å sikre den mot å bli tatt av rev. Det vanlige er jo at den graver ned maten i steinura eller i snøen.

Hva jeg hadde gjort om jerven «satt» i båsen? Vel, jakta var over og kvoten fylt for denne sesongen, så det ville vel blitt å hente kameraet for å ta noen bilder av jerv.

Revebås etter besøk av jerv

Elgfot i furutre, gjemt unna av jerven

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Eivind Dramstad, Halden	tlf. 406 06 783
Akershus	Arve Sætra, Aurskog	tlf. 992 15 586
Søndre Buskerud	Tor Brandt, Drammen	tlf. 926 34 730
Glåmdalen	Tommy Solheim, Brandval	tlf. 957 63 228
Vestfold	Helge Røsholt, Steinholt	tlf. 913 27 239
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Magne Trøstheim, Flå	tlf. 992 64 473
Trysil	Rune Jota, Jordet	tlf. 901 59 524
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 61 27 81 26
Gausdal	Arne Gunnar Noreng, Gausdal	tlf. 957 87 998
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Skjåk	Liv Mona Johnsgard, Skjåk	tlf. 909 36 825
Lesja	Karl Øygarden, Lesja	tlf. 905 19 207
Oppdal og Rennebu	Ola Arne Aune, Oppdal	tlf. 970 79 868
Gauldal	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Arnulf Skreslett, Korgen	tlf. 920 11 611
Troms	Karen Anette Anti	tlf. 900 69 944

Tidligere utgaver
av Rovdyr
kan leses på
www.rovdyr.org

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
Styremedlem:	Karen Anette Anti Oskal, Målselv	tlf. 900 69 944
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Even Evensen, Ringsaker	tlf. 414 47 193
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	
	Jarle Strandberg, Hemsedal	
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	
Revisor:	Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer	

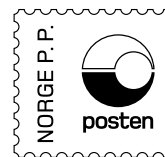
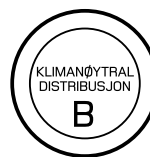
Møteleder landsmøte:
Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité: Geir Atle Aas, Ringsaker (leder)
Tor Brandt, Søndre Buskerud
Nina Skreslett, Helgeland

Årsmøter

i Folkeaksjonens lokal-
lag i 2016 blir kunngjort
fortløpende på
www.rovdyr.org

Først ute er FNR
Ringsaker lokallag
med årsmøte
10. februar 2015.

Folkeaksjonen

ny rovdyrpolitikk er en

landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

www.rovdyr.org

Folkeaksjonens
nettbutikk
finner du på
www.rovdyr.org

Flyttet eller
fått ny adresse?

Bruk skjema for adresseendring på www.rovdyr.org eller send i posten til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk postboks 40, 7701 STEINKJER